1.2. СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ ПСИХОЛОГІЇ». - Х.: ХНУВС, 2020 - 64 С.[1]

Підчасов Є. В., Чепелєва Н. І.

Реферат. Підчасов Є. В. і Чепелєва Н. І. підготували методичні матеріали до практичних занять із навчальної дисципліни «Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології» (Харків : ХНУВС, 2020, 64 с.). Дисципліна належить до обов'язкових компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» (практична психологія) Харківського національного університету внутрішніх справ (у переліку обов'язкових компонент освітньо-професійної програми університету вона значиться під шифром ОК.31); матеріали розраховано на здобувачів денної та заочної форм навчання. Вихідну позицію автори формулюють так: сучасна психологічна наука надзвичайно диференційована, у ній сформувалися педагогічна, соціальна, юридична (зокрема судова), клінічна, інженерна психологія, геронтопсихологія та інші галузі, кожна з яких має власний предмет і спеціальні методи дослідження. Водночас спільною теоретичною й методологічною основою для всіх них залишається загальна психологія з її категоріальним і понятійним апаратом та загальними методами психологічного дослідження. Ця теза, на думку авторів, повною мірою стосується й теорії психологічної експертизи: саме постулати загальної психології є підґрунтям для побудови спеціальних методів психологічного дослідження, які застосовує експерт у різних галузях. Отже, практична підготовка майбутніх психологів до експертної діяльності, за задумом укладачів, має поєднувати загальнопсихологічну методологію зі специфікою окремих галузей психології. Редакція журналу характеризує ці матеріали як цікаві та змістовні; реферат супроводжено повним бібліографічним описом і резервним посиланням на текст видання, яке журнал створив для збереження праці на випадок її втрати в мережі. Видання адресоване насамперед студентам-психологам і викладачам; для практиків судово-психологічної експертизи воно може бути орієнтиром щодо змісту бакалаврської підготовки психологів до експертної діяльності у закладі вищої освіти системи МВС.

Ключові слова: психологічна експертиза, методика психологічної експертизи, галузі психології, загальна психологія, юридична психологія, судова психологія, практичні заняття, методичні матеріали, підготовка психологів.

Methodological Materials for Practical Classes in the Course «Methods of Conducting Psychological Examination in Various Fields of Psychology»

Pidchasov Ye. V., Chepelieva N. I.

Abstract. Pidchasov Ye. V. and Chepelieva N. I. prepared methodological materials for practical classes in the course «Methods of Conducting Psychological Examination in Various Fields of Psychology» (Kharkiv: Kharkiv National University of Internal Affairs, 2020, 64 pp.). The course is a compulsory component of the first-cycle (Bachelor's) programme in specialty 053 Psychology (practical psy-

chology) at the Kharkiv National University of Internal Affairs, where it is listed as compulsory component OK.31, and the materials are intended for full-time and part-time students. The authors start from the observation that modern psychology is highly differentiated: educational, social, legal (including forensic), clinical and engineering psychology, gerontopsychology and other branches have each developed their own subject matter and special research methods. At the same time, general psychology, with its categorical and conceptual apparatus and general research methods, remains the shared theoretical and methodological foundation of all these branches. In the authors' view, this applies fully to the theory of psychological examination, since the principles of general psychology underpin the construction of the special methods an expert uses in different fields. Practical training of future psychologists for expert work is therefore meant to combine general psychological methodology with the specific features of particular branches of psychology. The publication is addressed primarily to psychology students and lecturers; for forensic psychologists it offers a reference point on the content of undergraduate training for expert practice at a higher education institution of the Ministry of Internal Affairs.

Keywords: psychological examination, methods of psychological examination, branches of psychology, general psychology, legal psychology, forensic psychology, practical classes, teaching materials, psychology education.

Першоджерело: *Підчасов Є. В., Чепелєва Н. І. Методичні матеріали практичних занять із навчальної дисципліни «Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології» обов'язкових компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 053 Психологія (практична психологія) (для денної та заочної форми навчання). Харків : ХНУВС, 2020. 64 с.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 01.07.2021.*

References

1. Pidchasov Ye. V., Chepelieva N. I. Metodychni materialy praktychnykh zaniat iz navchalnoi dystsypliny "Metodyka provedennia psykholohichnoi ekspertyzy v riznykh haluziakh psykholohii" [Methodological Materials for Practical Classes in the Course "Methods of Conducting Psychological Examination in Various Fields of Psychology"]. - Kh.: KHNUVS, 2020 - 64 s. : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2021. Vol. 6, No. 4 (34). URL: https://expertize-journal.org.ua/psikhologichna-ekspertiza/5282-pidchasov-e-v-chepeleva-n-i-metodichni-materiali-praktichnikh-zanyat-iz-navchalnoji-distsiplini-metodika-provedennya-psikhologichnoji-ekspertizi-v-riznikh-galuzyakh-psikhologiji-kh-khnuvs-2020-64-s (onovlena versiia vid 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Pidchasov Ye. V., Chepelieva N. I. Metodychni materialy praktychnykh zaniat iz navchalnoi dystsypliny "Metodyka provedennia psykholohichnoi ekspertyzy v riznykh haluziakh psykholohii" oboviazkovykh komponent osvitnoi prohramy pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity 053 Psykholohiia (praktychna psykholohiia) (dlia dennoi ta zaochnoi formy navchannia) [Methodological Materials for Practical Classes in the Academic Discipline "Methods of Psychological Examination in Various Branches of Psychology" of the Compulsory Components of the First (Bachelor's) Level Educational Programme 053 Psychology (Practical Psychology) (for Full-Time and Part-Time Study)]. Kharkiv : KHNUVS, 2020. 64 s. URL: https://lib.univd.edu.ua/?controller=service&action=downloadRep&id=120794 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].